

Kommentti
Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta (JYY)
7.1.2013

JYYn kommentit ehdotuksesta valtioneuvoston strategiaksi koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseksi

Yleistä

Ehdotus valtioneuvoston strategiaksi koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseksi sisältää paljon erilaisia kannatettavia toimenpide-ehdotuksia. JYY osaltaan toivoo, ettei nykyinen taloustilanne estä hyvien tavoitteiden toteutumista. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi on kauaskantoisia, taloutta parantavia vaikutuksia, joita tulee tarkastella pitkällä aikavälillä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön seuranta tulee jatkua säännöllisesti. Voidaan pohtia myös mahdollisuutta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen seurantaan osana korkeakoulutuksen laadunvalvontaa.

JYY on kuitenkin erittäin huolissaan siitä, miten sukupuolesta puhutaan työryhmän julkaisussa. JYY haluaa huomauttaa, että sukupuoli ja sukupuoli-identiteetti tulee käsittää monimuotoisena asiana, ja toivoo valtioneuvoston ottavan huomioon, että sukupuoli on pikemminkin dynaaminen jatkumo, kuin kaksilokeroisesti luokiteltavissa oleva pysyvä ominaisuus.

Tutkintorakenne ja koulutuksen järjestämistavat saatavuuden parantajina (s. 43-44)

JYY on yhtä mieltä siitä, että koulutusjärjestelmän tulee tarjota joustavasti erilaisia koulutusväyliä ja tukea elinikäistä oppimista.

JYYn mielestä on tärkeää selvittää, millaiseen konkreettiseen tarpeeseen ehdotuksessa viitatus. lyhyttutkinnot vastaisivat. Bolognan prosessin mukainen kaksiportainen tutkintojärjestelmä on vasta vakiintumassa Suomeen. Lyhyttutkintojen tuominen korkeakoulutukseen kolmen vuoden kandidatuksen lisäksi sirpaloittaisi koulutuskenttää. Lyhyttutkintojen soveltumista suomalaisen koulutusjärjestelmään ja työmarkkinoille tulee mieltä tarkemmin.

Opiskelijavalinnat, opintoihin valmentautuminen, opetuksen järjestämistavat ja ohjaus (s. 44-45)

JYY näkee että ylioppilastutkinnon korostaminen opiskelijavalinnoissa saattaa vaikeuttaa ammattikoulupohjalta koulutukseen hakeutuvien pääsyä korkeakouluun. Ammattikoulututkinto on yhtä hyvä pohja sekä ammattikorkeakouluopinnoille että yliopisto-opinnoille ja saattaa monien alojen kohdalla olla jopa vahvuus.

JYYn mielestä on hyvä tavoite, että maahanmuuttajien osuus korkeakouluopiskelijoista kasvaisi. On kuitenkin kyseenalaista, onko korkeakouluilla resursseja tukea kasvavassa määrin maahanmuuttajaopiskelijoiden opiskelua. Maahanmuuttajaopiskelijoiden osuuden kasvaessa on kiinnitettävä huomiota heidän tarvitsemaansa tukeen ja siihen, kenellä on vastuu järjestää näitä tukipalveluja. Siirtykö päävastuu tukipalveluista kunnalle vai korkeakoululle?

JYY kiittää työryhmän esitystä siitä, että matalan kynnyksen tukipalveluiden järjestäminen opiskelijoille on huomioitu. JYY on samaa mieltä, että korkeakoulujen on varmistettava riittävät opintopsykologipalvelut opiskelijoille. Jyväskylän yliopistossakin on suuri tarve opintopsykologipalveluille YTHS:n mielenterveyspalveluiden rinnalle. Ennaltaehkäisevät ja matalan kynnyksen tuki- ja ohjauspalvelut ovat tärkeitä, mutta on syytä huomioida, ettei kynnys helposti lähestyttävistä tukipalveluista (esim. opinto-ohjauksesta) seuraavalle tukipalvelutasolle ole liian korkea. Myös henkilökunnalle on luontevampaa ohjata opiskelijaa instituution sisällä, kuin sen ulkopuolelle.

SORA-lainsäädännön myötä yliopiston opiskelijahuolto- ja palvelut on syytä huomoida tarkemmin ja konkreettisemmin, jotta SORA:n piiriin kuuluvat ongelmatilanteet voidaan ratkaista opiskelijan oikeusturvaa kunnioittaen.

Korkeakouluopintojen sukupuolittuneisuus (s. 45-47)

JYYn mielestä sukupuoleen perustuva erityiskohtelu ei rakenna tasa-arvoa. Sukupuoleen perustuvat valintakiintiöt voivat olla toimiva väline aliedustettujen ryhmien edustuksen lisäämiseksi. Kiintiöiden roolin tulee kuitenkin olla nimenomaan välineellinen, eikä sukupuolesta saa tulla pääasiallinen kriteeri opiskelijavalinnoissa. JYY näkee, että korkeakouluopintojen sukupuolittuneisuutta ei murreta pelkillä kiintiöillä, vaan esimerkiksi sukupuolisensitiivisellä perusopetuksella ja kasvatuksella sekä etenkin toisen asteen opinto-ohjauksella ja työelämän houkuttelevuuden lisäämisellä.

Erityistä tukea ja ohjausta tarvitsevat opiskelijat (s. 56-60)

JYY on pettynyt siihen, ettei luvussa 11: ”Erityistä tukea ja ohjausta tarvitsevat opiskelijat” mainita korkeakouluja ollenkaan. JYY haluaa huomauttaa, että myös korkeakoulutuksessa on erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita. Korkeakoulujen tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden asemaan sekä heille tarjottaviin tukipalveluihin ja erityisjärjestelyihin. Esimerkiksi lukivaikeudet eivät katoa opintopolulla edetessä, vaan päinvastoin: korkeakoulussa vaikeudet voivat korostua, jolloin koulutuksen keskeyttämisen ja koulujärjestelmästä putoamisen riski kasvaa ilman riittäviä tukipalveluita.

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta

Mari Kröger
Hallituksen puheenjohtaja

Sami Tuori
Pääsihteeri

Lisätietoja: JYYn hallituksen sosiaalipoliittiset vastaavat Amélie Martikainen ja Hanna Huuonen
| sopo@hallitus.jyy.fi

